

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ

Το 700 π.Χ. οι Βαβυλώνιοι εισάγουν το ζωδιακό κύκλο και ταυτίζουν το Ήλιο τη Σελήνη και τους πλανήτες με θεότητες.

Με την καινοτομία όμως αυτή γεννιέται η αστρολογία, όπως την ξέρουμε σήμερα, ή περίπου όπως την ξέρουμε σήμερα, διότι σύμφωνα με τις θέσεις των πλανητών στον ουράνιο θόλο και τις ιδιότητες που απέδιδαν στις αντίστοιχες θεότητες, θεωρούσαν ότι αυτές επιτηρούν και επηρεάζουν κατάλληλα τους ανθρώπους.

Αντίθετα στον Ελλαδικό χώρο την ίδια χρονική περίοδο, δηλαδή το 700 π.Χ. οι πλανήτες δεν είχαν ονόματα θεοτήτων. Ο Όμηρος χαρακτηρίζει του πλανήτες σύμφωνα με τις οπτικές τους ιδιότητες, όπως Στίλβων, Εωσφόρος, Έσπερος, Πυρόειος. Μετά τον 4ο αιώνα οι πλανήτες παίρνουν ονόματα από αντίστοιχες Ελληνικές θεότητες και τα ονόματα αυτά εξακολουθούν να υφίστανται μέχρι σήμερα. (Ερμής Αφροδίτη Άρης Δίας και Κρόνος)

Μετά την κατάκτηση της Βαβυλώνας από τον Μέγα Αλέξανδρο, η αστρολογία διαδίδεται στον Ελληνικό κόσμο.

Περίπου το 280 π.Χ. ο Βαβυλώνιος Βυροσώ ιδρύει σχολή αστρολογίας στην Κω.

Την ίδια περίοδο αντίστοιχη σχολή ιδρύει στην Αλεξάνδρεια ο ιερέας του Σέραπη Μαέθων.

Στον Ελληνιστικό κόσμο η αστρολογία γνώρισε κάποιες καινοτομίες:

1. Η κυριότερη από αυτές είναι η επικράτηση της αντίληψης ότι καθοριστική επίδραση στη ζωή ενός ανθρώπου έχει ο ζωδιακός αστερισμός που ανατέλλει κατά τη στιγμή της γέννησης και για το λόγο αυτό ονομάζεται ωροσκόπος. Μέχρι τότε ήταν αποδεκτό ότι καθοριστικό ρόλο παίζει μόνον ο ζωδιακός αστερισμός στον οποίο προβάλλεται ο Ήλιος την ημέρα της γέννησης.

2. Η εισαγωγή γεωμετρικών σχημάτων στο ζωδιακό κύκλο.

3. Οι Έλληνες αστρολόγοι Αντίπατρος και Αχινάπολος έθεσαν το ερώτημα αν το ωροσκόπιο θα πρέπει να αναφέρεται στη στιγμή της σύλληψης ή στη στιγμή της γέννησης, θέμα που διχάζει ακόμη και σήμερα τους αστρολόγους.

Η αστρολογία απέκτησε πολλούς οπαδούς, αλλά όπως ήταν φυσικό και πολέμιους από το χώρο της διάνοησης, καθώς ήρθε σε ρήξη με τις περισσότερες φιλοσοφικές σχολές.

Το 220 π.Χ. ο φιλόσοφος Καρνεάδης έθεσε δύο ερωτήματα τα οποία εξακολουθούν να παραμένουν αναπάντητα. Ρώτησε πως είναι δυνατόν δίδυμοι με τον ίδιο ωροσκόπο να έχουν διαφορετικές τύχες και ακόμη γιατί ο γιος ενός βασιλιά και ο γιος ενός δούλου που γεννήθηκαν την ίδια ημέρα και ώρα να έχουν διαφορετικές τύχες; Δεύτερον όλοι όσοι σκοτώνονται σε μια μεγάλη μάχη γιατί δεν έχουν τον ίδιο ωροσκόπο;

Οι Ρωμαίοι εξόριζαν τους αστρολόγους. Το μέτρο αυτό ίσως φαίνεται πρωτόγονο και βάρβαρο. Οι ρωμαίοι όμως επέβαλλαν στην επικράτειά τους ένα πρωτοποριακό για την εποχή τους νομοθετικό σύστημα, το οποίο μεταξύ των άλλων επέβαλε τον έλεγχο των διαφόρων επαγγελματιών και την τιμωρία τους, σε περίπτωση εξαπάτησης των πελατών τους. Η ρωμαϊκή πολιτεία υποχρέωνε τους αστρολόγους να παραδίδουν καταγεγραμμένες κάποιες προβλέψεις τους και μετά από κάποιο χρονικό διάστημα ήλεγχαν κατά πόσο αυτές επαληθεύτηκαν. Επειδή οι προβλέψεις δεν επαληθεύονταν οι αστρολόγοι ετιμωρούντο με εξορία. Κάποιοι μάλιστα αστρολόγοι φρόντιζαν να κρυφτούν κατά την ημέρα ελέγχου των προβλέψεών τους. Το γεγονός όμως αυτό έπειθε τους αφελείς οπαδούς τους ότι οι αστρολόγοι ήταν αγύρτες. Έτσι η αστρολογία έπαψε ουσιαστικά να υφίσταται στον αρχαίο Κόσμο.

Το 640 μ.Χ. οι Άραβες κατακτούν την Αλεξάνδρεια και ενσωματώνουν στην κουλτούρα τους τις αστρονομικές και αστρολογικές γνώσεις της Ελληνιστικής Αιγύπτου, όπως αυτές ήταν διατυπωμένες κυρίως σε γραπτά κείμενα. Η αστρολογία από τους Άραβες μέσω της Ισπανίας διαδίδεται στην Ευρώπη περίπου 1000 χρόνια μετά την εξάλειψή της.

Η αστρολογία κατά την περίοδο της αναγέννησης βρήκε πρόσφορο έδαφος διότι τότε υπήρχε η τάση επανεξέτασης των πάντων χωρίς προκαταλήψεις.

Την εποχή εκείνη ο Πάπας Λέων ο 10ος ιδρύει έδρα αστρολογίας στο Παπικό

Πανεπιστήμιο και το παράδειγμά του το ακολουθούν όλα σχεδόν τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα των χωρών της χριστιανικής Ευρώπης.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ ΩΣ ΠΑΡΑΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Η πρώτη γενικευμένη επιστημονική καταδίκη της αστρολογίας προήλθε από τον Κοπερνίκους ο οποίος παίρνοντας τη Γη από το κέντρο του Κόσμου, ουσιαστικά την απομάκρυνε από το επίκεντρο των υποτιθέμενων κοσμικών επιδράσεων

Η δεύτερη και ουσιαστικότερη επιστημονική καταδίκη της αστρολογίας προήλθε από τον Κεπλερ διότι έχοντας ως εργαλείο τους νόμους του, δηλαδή τους νόμους κινήσεως των πλανητών, μπορούμε να ανατρέξουμε στο παρελθόν και να εξετάσουμε αν οι συγκεκριμένες θέσεις συμβαδίζουν με τα ίδια ή έστω παρόμοια γεγονότα με αυτά που προβλέπει η αστρολογία. Με τον τρόπο αυτό μπορούμε να ελέγξουμε τις αστρολογικές προβλέψεις και να αποδείξουμε τη σαθρότητά τους

Η πρώτη νομική καταδίκη της αστρολογίας προήλθε από τον Υπουργό του Λουδοβίκου 14ου της Γαλλίας Colber, ο οποίος με νομοθέτημα κατήργησε την αστρολογία από τις δραστηριότητες της Γαλλικής Ακαδημίας Επιστημών και απαγόρευσε τη διδασκαλία της στα Γαλλικά Πανεπιστήμια. Το παράδειγμά του ακολούθησαν όλες οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Έτσι η αστρολογία εκβάλλετε οριστικά από το χώρο της επιστήμης.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Το θεωρητικό υπόβαθρο της αστρολογίας μπορεί εύκολα να αποδειχθεί σαθρό, αλλά και τα επιχειρήματά της μπορούν εύκολα να ελεγχθούν και να απορριφθούν με απλή λογική σκέψη και φυσικά με τον έλεγχο των προβλέψεών της και τη στατιστική.

Ενδεικτικά αναφέρω τα εξής:

1. Οι αστέρες και τα λοιπά ουράνια αντικείμενα ενός αστερισμού δεν βρίσκονται στην ίδια απόσταση, αλλά απλώς στην ίδια περιοχή του Ουρανού, δηλαδή στην προοπτική όπως φαίνονται από τη Γη. Ο αστερισμός είναι τμήμα του ουρανού θόλου, δηλαδή τμήμα μιας φανταστικής οντότητας.

2. Οι ζωδιακοί αστερισμοί στους οποίους βρίσκεται ο Ήλιος σε συγκεκριμένη ημερομηνία στην εποχή μας, δεν συμπίπτει με τη θέση που είχε ο Ήλιος την ίδια ημερομηνία κατά την αρχαιότητα, λόγω της μεταπτωτικής κίνησης του άξονα περιστροφής της Γης. Συγκεκριμένα αν κάποιος γεννήθηκε την 29η Οκτωβρίου του 1960 χαρακτηρίζεται από τους αστρολόγους ως Σκορπιός, διότι την ημερομηνία αυτή πριν από 2000 χρόνια, ο Ήλιος βρισκόταν στον αστερισμό του Σκορπιού. Την ίδια όμως ημερομηνία στην εποχή μας, δηλαδή εδώ και μερικούς αιώνες, ο Ήλιος προβάλλεται στο Ζυγό. Αυτά σε ό,τι αφορά τις θέσεις του Ηλίου.

3. Για τον προσδιορισμό όμως των θέσεων των πλανητών στο ζωδιακό κύκλο, οι αστρολόγοι λαμβάνουν υπόψη τους τις παρατηρήσεις των αστρονόμων, δηλαδή δέχονται τις θέσεις των πλανητών όπως είναι σήμερα και όχι όπως ήταν πριν από 2000 – 2500 χρόνια. Εξ' άλλου αδυνατούν να προσδιορίσουν τις θέσεις των πλανητών όπως ήταν τις αντίστοιχες ημερομηνίες κατά την αρχαιότητα.

4. Ακόμη για την εύρεση του ωροσκόπου, κάποιιοι λαμβάνουν υπόψη τους τις σημερινές θέσεις του Ηλίου και κάποιιοι άλλοι καταφεύγουν σε αστείους υπολογισμούς του τύπου: «υπάρχει άλλος ζυγός στην οικογένεια;»

5. Η εισαγωγή στις προβλέψεις της αστρολογίας των πλανητών που ανακαλύφθηκαν με τηλεσκόπιο, Ουρανού, Ποσειδώνα και Πλούτωνα είναι σε δυσαρμονία με τις αρχές της αστρολογίας, καθώς οι ονομασίες που τους δόθηκαν από την επιστημονική κοινότητα, δεν έχουν σχέση με τις ιδιότητες που τους αποδίδουν οι αστρολόγοι. Για παράδειγμα οι αστρολόγοι αποδίδουν στον Πλούτωνα ιδιότητες σχετικές με το Άδη, λόγω του ονόματός του, παρόλον ότι για την ονομασία του πλανήτη αυτού από την επιστημονική κοινότητα, δεν ελήφθησαν υπόψη τέτοια κριτήρια.

6. Η βαρυτική επίδραση στο νεογέννητο ακόμη και μεγάλων πλανητών όπως Κρόνου, Ουρανού και Ποσειδώνα, είναι σαφώς μικρότερη από εκείνη ενός μεγάλου αντικειμένου που βρίσκεται στο δωμάτιο του τοκετού και επίσης σαφώς μικρότερη από εκείνη του μαιευτήρα. (Η δύναμη της βαρύτητας είναι αντιστρόφως ανάλογη του τετραγώνου της

απόστασης.)

7. Εξ' άλλου η βαρυτική επίδραση του Πλούτωνα, του οποίου η μάζα είναι μόλις τα 2/3 της Σεληνιακής και η απόστασή του από τη Γη τεράστια, είναι σαφώς μικρότερη από εκείνη των μεγάλων δορυφόρων των πλανητών Δία και Κρόνου και των περισσοτέρων αστεροειδών.

8. Η ανακάλυψη ενός μεγαλύτερου αντικειμένου, πέραν του Πλούτωνα, της Έριδος, καθώς και η «διαγραφή» του Πλούτωνα από τη «λέσχη» των μεγάλων πλανητών, από τη Διεθνή Αστρονομική Ένωση, προκάλεσαν σύγχυση στους αστρολόγους, όπως προκύπτει από πάμπολλα και αντιφατικά δημοσιεύματά και λοιπές αναφορές τους. Αντίθετα για την Αστρονομία ο χαρακτηρισμός του Πλούτωνα ως «νάνου πλανήτη», δεν έχει καμιά ιδιαίτερη σημασία καθώς εξακολουθεί να διέπεται από τους ίδιους νόμους της ουράνιας μηχανικής. Έγινε για λόγους καλύτερης ταξινόμησης και συστηματικότερης μελέτης των πλανητών και γενικώς των αντικειμένων που περιφέρονται γύρω από τον Ήλιο.

Τέλος για την απόδειξη της αγυρτείας των αστρολόγων δεν χρειάζονται οι προηγούμενες λογικές αποδείξεις, οι οποίες απαιτούν και κάποια γνώση αστρονομικών εννοιών. Ο έλεγχος της επαλήθευσης των προβλέψεων και η στατιστική αποτελούν καταλυτικούς παράγοντες. Ενδεικτικά και πάλι αναφέρω τα εξής:

1. Από τα αρχεία των Δικαστηρίων όπου καταγράφονται οι περιπτώσεις διαζυγίων, αποδεικνύεται ότι με την ίδια συχνότητα καταλήγουν σε διαζύγιο άτομα που ανήκουν σε «συμβατά» αλλά και σε μη «συμβατά ζώδια».

2. Όσοι σκοτώνονται σε κάποιο εορταστικό τριήμερο (και δυστυχώς για τη χώρα μας είναι πολλοί), καθώς και οι συγγενείς τους πρώτου βαθμού, κατανέμονται σε όλο το φάσμα των ημερομηνιών και ωρών γέννησης και επομένως δεν μπορούν να ομαδοποιηθούν σε συγκεκριμένα ζώδια ή ωροσκόπους ώστε να δικαιολογηθεί κάποια δυσμενής επίδραση.

Πολυχρόνης Καραγκιοζίδης

www.polkarag.gr